

ZARZĄDZENIE NR 7/2022
STAROSTY ŁOMŻYŃSKIEGO
z dnia 24 lutego 2022 r.

w sprawie systemu kontroli zarządczej w Powiecie Łomżyńskim

Na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305¹) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozumiejąc kontrolę zarządczą jako ogół działań podejmowanych, aby zapewnić realizację celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny, rzetelny i terminowy ustala się zakres, zasady i sposób funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Łomży i powiatowych jednostek organizacyjnych.

§ 2. Misja Powiatu Łomżyńskiego: *„Samorząd Powiatu Łomżyńskiego kierując się zasadami współpracy i otwartości wspiera lokalną społeczność, dba o dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze, dąży do poprawy warunków życia.”.*

§ 3. Wizja Powiatu Łomżyńskiego: *„Powiat łomżyński – konkurencyjna gospodarka, czyste środowisko, bogate dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze – wysoka jakość życia.”.*

§ 4. 1. Celem Starostwa Powiatowego w Łomży i powiatowych jednostek organizacyjnych jest realizacja zadań własnych i zadań zleconych Powiatowi ustawami w sposób zgodny z prawem, efektywny i terminowy.

2. Na poziomie Powiatu wyodrębnia się następujące cele:

- 1) cele strategiczne – wieloletnie, określane w kluczowych dokumentach określających planowane działania i wyznaczające kierunki rozwoju;
- 2) cele operacyjne – zawarte w budżecie Powiatu Łomżyńskiego oraz planach finansowych jednostek organizacyjnych.

3. Planowanie celów, a w ich ramach poszczególnych zadań służących ich realizacji, odbywa się w powiązaniu z planowaniem i realizacją budżetu Powiatu Łomżyńskiego.

§ 5. 1. Cele strategiczne podlegają okresowej weryfikacji pod kątem ich aktualności, w wyniku której może wystąpić potrzeba wprowadzenia zmian w dokumentach strategicznych.

2. Cele operacyjne planowane są w okresach rocznych lub kilkuletnich (w przypadku realizacji projektów obejmujących okres dłuższy niż jeden rok budżetowy), z określeniem zakresu przedmiotowego zadań wykonywanych w ramach celu oraz czasu ich realizacji.

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236, 1535, 1773, 1927, 1981, 2054 i 2270.

3. Każdy cel operacyjny przypisany jest poszczególnym komórkom merytorycznym Starostwa, zgodnie z zakresem ich działania ustalonym w Regulaminie organizacyjnym, albo powiatowym jednostkom organizacyjnym.

4. W przypadku realizacji jednego zadania przez kilku realizatorów Starosta może wyznaczyć koordynatora lub powołać zespół do wykonania określonego zadania.

§ 6. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) Powiecie – należy przez to rozumieć Powiat Łomżyński;
- 2) Staroście – należy przez to rozumieć Starostę Łomżyńskiego;
- 3) Wicestarście - należy przez to rozumieć Wicestarostę Łomżyńskiego;
- 4) Sekretarzu - należy przez to rozumieć Sekretarza Powiatu Łomżyńskiego;
- 5) Skarbniku - należy przez to rozumieć Skarbnika Powiatu Łomżyńskiego;
- 6) Starostwie - należy przez to rozumieć Starostwo Powiatowe w Łomży;
- 7) realizatorze – należy przez to rozumieć komórkę merytoryczną lub jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację określonego zadania lub celu;
- 8) komórkach merytorycznych – należy przez to rozumieć wydziały i samodzielne stanowiska pracy w Starostwie Powiatowym w Łomży;
- 9) jednostce organizacyjnej - należy przez to rozumieć powiatową jednostkę organizacyjną utworzoną do realizacji zadań Powiatu;
- 10) dyrektorze jednostki - należy przez to rozumieć dyrektora powiatowej jednostki organizacyjnej;
- 11) statucie - należy przez to rozumieć Statut Powiatu Łomżyńskiego;
- 12) procedurze - należy przez to rozumieć dokument o charakterze wewnętrznym obowiązujący w Starostwie Powiatowym w Łomży lub powiatowej jednostce organizacyjnej, zatwierdzony przez uprawnioną osobę, który określa sposób działania;
- 13) ryzyku - należy przez to rozumieć możliwość zaistnienia zdarzenia, które będzie miało wpływ na realizację założonych celów oraz zadań;
- 14) zarządzaniu ryzykiem - należy przez to rozumieć działania podejmowane celu identyfikacji, analizy, monitorowania oraz określenia reakcji na ryzyko;
- 15) właścicieli celu, zadania - należy przez to rozumieć pracownika Starostwa Powiatowego w Łomży lub powiatowej jednostce organizacyjnej, który jest bezpośrednio odpowiedzialny za wykonanie danego celu, zadania.

§ 7. Kontrola zarządcza w Powiecie Łomżyńskim funkcjonuje na dwóch poziomach:

- 1) jednostki sektora finansów publicznych (I poziom) - za funkcjonowanie kontroli zarządczej I poziomu odpowiadają poszczególni dyrektorzy jednostek, a w Starostwie Powiatowym w Łomży - Starosta;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego (II poziom) – za funkcjonowanie kontroli zarządczej II poziomu odpowiada Przewodniczący Zarządu Powiatu Łomżyńskiego – Starosta.

§ 8. Celem systemu kontroli zarządczej jest efektywna realizacja celów w sposób zgodny z prawem, a w szczególności zapewnienie:

- 1) zgodności działalności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz procedurami;
- 2) skuteczności i efektywności działania;

- 3) wiarygodności sprawozdań;
- 4) ochrony zasobów;
- 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;
- 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji;
- 7) odpowiedniego zarządzania ryzykiem.

§ 9. Na system kontroli zarządczej składają następujące elementy:

- 1) środowisko wewnętrzne, które stanowi podstawę dla wszystkich pozostałych elementów systemu kontroli zarządczej i na które składają się działania podejmowane w zakresie:
  - a) przestrzegania wartości etycznych,
  - b) zapewnienia kompetencji zawodowych pracowników jednostki,
  - c) zapewnienia struktury organizacyjnej odpowiadającej celom jednostki,
  - d) delegowania uprawnień i obowiązków osobom zarządzającym lub pracownikom;
- 2) cele i zarządzanie ryzykiem, które mają doprowadzić do zwiększenia prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i realizacji zadań jednostki oraz minimalizację negatywnych skutków wystąpienia ryzyka między innymi poprzez:
  - a) sformułowanie misji jednostki,
  - b) określenie celów i zadań, ich monitorowanie oraz ocenę realizacji,
  - c) identyfikację ryzyka, czyli określenie zdarzeń, które mogą mieć wpływ na realizację założonych celów,
  - d) analizę ryzyka rozumianego jako określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków, a także określenie akceptowalnego poziomu ryzyka,
  - e) dobór odpowiedniej reakcji na ryzyko;
- 3) mechanizmy kontroli, które mają stanowić efektywną i skuteczną realizację reakcji na ryzyko, poprzez podejmowanie adekwatnych działań, w tym:
  - a) dokumentowanie systemu kontroli zarządczej,
  - b) nadzór nad wykonywaniem zadań w celu jak najlepszej ich realizacji,
  - c) zapewnienie ciągłości działania jednostki,
  - d) zapewnienie właściwej ochrony i wykorzystania zasobów Powiatu,
  - e) wdrożenie szczegółowych mechanizmów kontroli dotyczących operacji gospodarczych, w tym finansowych,
  - f) określenie mechanizmów kontroli zapewniających bezpieczeństwo danych i systemów informatycznych;
- 4) informacja i komunikacja, które mają zapewnić wszystkim pracownikom komórek merytorycznych dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania przypisanych im celów i zadań, m.in. poprzez:
  - a) zapewnienie bieżących informacji potrzebnych do realizacji zadań,
  - b) zapewnienie efektywnej komunikacji wewnętrznej w ramach jednostki,
  - c) zapewnienie efektywnej komunikacji zewnętrznej z podmiotami zewnętrznymi mającymi wpływ na osiąganie celów i realizację zadań;
- 5) monitorowanie i ocena, które mają stanowić weryfikację funkcjonowania elementów systemu kontroli zarządczej m.in. przez:
  - a) monitorowanie skuteczności poszczególnych elementów systemu kontroli zarządczej,

- b) prowadzenie samooceny, zarówno przez dyrektorów jednostek, jak i ich pracowników,
- c) uzyskanie corocznego oświadczenia o stanie kontroli zarządczej.

§ 10. Dyrektorzy jednostek zobowiązani są do:

- 1) wdrożenia adekwatnego, skutecznego i efektywnego systemu kontroli zarządczej I poziomu w kierowanych przez siebie powiatowych jednostkach organizacyjnych, dostosowując go odpowiednio do zakresu zadań i wielkości zasobów kierowanej jednostki;
- 2) zapewnienia zgodności systemu kontroli zarządczej z treścią niniejszego zarządzenia, a także z Komunikatem Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84), Komunikatem Nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 2, poz. 11) oraz Komunikatem Nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem (Dz. Urz. MF poz. 56).

§ 11. 1. Dyrektorzy jednostek zobowiązani są do wyznaczania, co najmniej w rocznej perspektywie, celów operacyjnych jednostki oraz do monitorowania ich realizacji.

2. Przy określaniu celów operacyjnych bierze się pod uwagę przede wszystkim:

- 1) misję Powiatu Łomżyńskiego i misję jednostki;
- 2) cele strategiczne Powiatu Łomżyńskiego;
- 3) przepisy prawa;
- 4) budżet Powiatu i plan finansowy jednostki;
- 5) wytyczne określone przez podmioty nadzorujące.

3. Określone przez powiatowe jednostki organizacyjne cele operacyjne powinny być:

- 1) istotne, czyli ważne dla realizacji misji oraz dla potrzeb klientów zewnętrznych i wewnętrznych;
- 2) precyzyjne, czyli formułowane w sposób jasny i zapewniający jednoznaczną interpretację;
- 3) spójne, czyli zapewniające wzajemną zgodność i brak powielania się;
- 4) realne, czyli możliwe do realizacji z uwzględnieniem ryzyk związanych z ich osiągnięciem;
- 5) mierzalne, czyli pozwalające określić ich planowaną wartość oraz stopień realizacji.

4. W terminie do 31 grudnia każdego roku dyrektorzy jednostek sporządzają Plan Działania Jednostki na rok następny, stanowiący zestawienie wyznaczonych celów operacyjnych na kolejny rok budżetowy i przekazują go Naczelnikowi Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Łomży. Wzór Planu Działania Jednostki stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia.

5. Plany Działania Jednostek na rok bieżący Naczelnik Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Łomży przedkłada do zatwierdzenia Przewodniczącemu Zarządu Powiatu Łomżyńskiego w terminie do 10 stycznia danego roku.

§ 12. Zatwierdzony Plan Działania Jednostki przekazywany jest niezwłocznie dyrektorowi jednostki w celu udostępnienia pracownikom do realizacji poszczególnych zadań.

§ 13. 1. Plan Działania Jednostki po jego zatwierdzeniu podlega zmianie na skutek decyzji dyrektora jednostki zaakceptowanej przez Przewodniczącego Zarządu Powiatu Łomżyńskiego.

2. Zmiana, o której mowa w ust. 1, implikuje konieczność weryfikacji wytworzonej wcześniej dokumentacji na dany rok budżetowy przez wszystkie osoby realizujące kontrolę zarządczą oraz uwzględnienia w dalszych działaniach.

3. Zaktualizowany zatwierdzony Plan Działania Jednostki przekazywany jest niezwłocznie dyrektorowi jednostki w celu udostępnienia pracownikom do realizacji poszczególnych zadań.

§ 14. 1. Dyrektorzy jednostek zobowiązani są do monitorowania ryzyka i informowania o stanie realizacji celów poprzez przekazywanie Naczelnikowi Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Łomży:

- 1) sprawozdania za I półrocze – do 31 lipca każdego roku;
- 2) sprawozdania rocznego – do końca stycznia następnego roku.

2. Sprawozdanie o stanie realizacji celów sporządzane jest zgodnie z wzorem, stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia.

3. W przypadku wystąpienia istotnego zagrożenia dotyczącego realizacji założonych celów, dyrektorzy jednostek obowiązani są do niezwłocznego poinformowania Naczelnika Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Łomży, składając Notę ryzyka, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 15. Dyrektorzy jednostek zobowiązani są do ustanowienia zasad zarządzania ryzykiem w podległej jednostce.

§ 16. 1. Dyrektorzy jednostek obowiązani są raz w roku do przeprowadzenia oceny systemu kontroli zarządczej funkcjonującej w kierowanej jednostce. Ocena odnosi się do zdarzeń z minionego roku budżetowego.

2. Sporządzający ocenę ocenia funkcjonowanie poszczególnych elementów kontroli zarządczej.

3. Ocenę przeprowadza się przy zachowaniu zasad rzetelności i bezstronności, poprzez odniesienie się do istniejących dowodów funkcjonowania systemu kontroli zarządczej. W tym celu należy wykorzystać informacje zebrane w wyniku:

- 1) sprawowanego nadzoru merytorycznego;
- 2) wykonywanych przeglądów bieżących (monitoring) działalności;
- 3) analizy i oceny ryzyka;
- 4) przeprowadzonej samooceny pracowników;
- 5) wysłuchania uwag pracowników, które mogą mieć wpływ na ocenę i doskonalenie kontroli zarządczej;
- 6) realizacji procedur wewnętrznych;
- 7) działań szkoleniowych i innych wzmacniających systemy kontrolne;
- 8) przeprowadzonych w jednostce kontroli przez podmioty zewnętrzne;
- 9) przeprowadzonego audytu.

4. W terminie do końca lutego następnego roku dyrektor jednostki przeprowadza ocenę, o której mowa w ust. 1 – 3 oraz składa dla Przewodniczącego Zarządu Powiatu Łomżyńskiego oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za rok poprzedni na formularzu, stanowiącym załącznik nr 4 do zarządzenia.

5. W przypadku wystąpienia okoliczności ujętych w części B lub C oświadczenia o stanie kontroli zarządczej, dyrektor jednostki zobowiązany jest do wskazania działań naprawczych i określenia terminu ich przeprowadzenia.

6. Ostateczną decyzję co do zakresu i terminu przeprowadzenia działań naprawczych podejmuje Przewodniczący Zarządu Powiatu Łomżyńskiego.

§ 17. Naczelnikowi Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Łomży przygotowuje i przekazuje dla Przewodniczącego Zarządu Powiatu Łomżyńskiego zbiorczą informację o stanie kontroli zarządczej w Powiecie Łomżyńskim w terminie do 31 marca za rok poprzedni.

§ 18. Zobowiązuje się wszystkich pracowników Starostwa i jednostek organizacyjnych do:

- 1) bieżącego raportowania przełożonym o niekorzystnych zjawiskach, które mogą zakłócić realizację celów i zadań, również nie ujętych w planach działania jednostek lub wpłynąć negatywnie na wizerunek jednostki i Powiatu;
- 2) efektywnej komunikacji, tj. do udostępniania posiadanych informacji i dokumentów niezbędnych do należytego wykonywania zadań na innych stanowiskach pracy oraz zarządzania Powiatem przez Zarząd Powiatu Łomżyńskiego, bez zbędnej zwłoki, w granicach obowiązującego prawa.

§ 19. Zadania związane ze sporządzeniem Planu Działania Jednostki na rok 2022 wymienione w niniejszym zarządzeniu zostaną wykonane odpowiednio:

- 1) § 11 ust. 4 w terminie do 28 lutego 2022 r.;
- 2) § 11 ust. 5 w terminie do 10 marca 2022 r.

§ 20. Zobowiązuje się dyrektorów powiatowych jednostek organizacyjnych do zapoznania podległych pracowników z treścią zarządzenia.

§ 21. Wykonanie zarządzenia powierza się Naczelnikowi Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Łomży i dyrektorom powiatowych jednostek organizacyjnych.

§ 22. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu podpisania.

STAROSTA

Lech Marek Szablowski

